

آیین نامه حمایت از تولید دانش بنیان و اشتغال آفرین در بخش کشاورزی و منابع طبیعی

مصوب ۱۴۰۱/۱/۱۴ منتشره در روزنامه رسمی به شماره ۲۲۴۵۵ به تاریخ ۱۴۰۱/۰۲/۰۱

الف- افزایش سهم حوزه کشاورزی و منابع طبیعی در شرکت های دانش بنیان

ماده ۱- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری و معاونت علمی و فناوری رییس جمهور، به گونه ای برنامه ریزی نماید تا در پایان سال ۱۴۰۱، حداقل بیست درصد (۲۰٪) از تعداد کل شرکت های دانش بنیان و فناور و ده درصد (۱۰٪) فروش آنها از طریق شرکت های دانش بنیان و فناور کشاورزی و منابع طبیعی محقق گردد.

ماده ۲- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است از طریق شرکت های دانش بنیان در چهارچوب قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی - مصوب ۱۳۸۹- از محل اعتبارات مصوب با پرداخت تسهیلات ارزان قیمت از طریق بانک های عامل از شرکت های دانش بنیان که با استفاده از فناوری و نهاده های فناورانه کشاورزی، موجبات کاهش هزینه تولید محصولات کشاورزی و ارتقای بهره وری را فراهم می آورند، در زمینه فناوری هایی از جمله توزیع هوشمند محصولات کشاورزی و کالاهای اساسی، هوشمندسازی کشاورزی، کاهش و فرآوری ضایعات برای تأمین نهاده های دام و طیور (از جمله فرآوری سرشاخه های نیشکر)، توسعه ارقام جدید زراعی متناسب با اقلیم ایران از جمله کبر و گوار، استفاده از منابع پروتئینی کمتر متعارف از جمله میلووم، توسعه استفاده از پیهاد در کشاورزی، تأمین پایه های رویشی حاصل از کشت بافت، تکمیل زنجیره ارزش آفت کش ها و حاصلخیزکننده ها، استفاده از آفت کش ها و حاصلخیزکننده های سبز، تغذیه تلفیقی، تولید بذر دورگه (هیبرید) و بذرهایی که در داخل کشور تولید نمی شوند، واکسن ها، ویتامین ها، آنزیم ها و داروهای دام، طیور و آبزیان، اصلاح نژادهای بومی، روش های نوین پرورش آبزیان، توسعه پرورش و فرآوری انواع جلبک، فناوری هسته ای، پرتودهی و پلاسما و نهاده های فناورانه به منظور کاهش آفت پذیری، سم زدایی و افزایش انبارمانی، ایجاد و فعال نمودن شهرک های نوآوری گلخانه های آب-کشت (هیدروپونیک)، تلفیقی آب کشت و پرورش ماهی (آکوپونیک) و هواکشت (آیروپونیک) هوشمند و بازار خرید برای محصولات تولیدی آنها و سایر حوزه های کشاورزی از قبیل تجهیزات و ماشین آلات کشاورزی حمایت نماید.

تبصره ۱- شرکت مادر تخصصی صندوق حمایت از توسعه سرمایه گذاری در بخش کشاورزی موظف است در چهارچوب ماده (۱۲) قانون تشکیل وزارت جهاد کشاورزی - مصوب ۱۳۷۹- و سایر قوانین و مقررات مرتبط، اساسنامه صندوق حمایت از توسعه پژوهش و فناوری در بخش کشاورزی را از طریق مراجع ذی صلاح اصلاح نماید تا بسترهای لازم برای حمایت از سرمایه گذاری های خطرپذیر به ویژه در شرکت های دانش بنیان بخش کشاورزی و منابع طبیعی از طریق این صندوق فراهم و تقویت گردد.

تبصره ۲- وزارت جهاد کشاورزی موظف است در چهارچوب قوانین و مقررات با همکاری بانک کشاورزی و صندوق نوآوری و شکوفایی، از طریق شرکت های دانش بنیان و از محل اعتبارات مصوب مربوط، سالانه تا هزار هکتار مزارع الگویی در حداکثر (۲۰) استان را با اولویت اجرا در مزارع هنرستان های کشاورزی، دانشگاه ها و دانشکده های کشاورزی برای ترویج برنامه های منجر به افزایش عملکرد در واحد سطح و بهینه سازی تولید از جمله مدیریت تغذیه تلفیقی، توسعه پایه های رویشی کشت بافتی و زراعت و دامپروری در مشارکت با شرکت های دانش بنیان ایجاد نماید.

تبصره ۳- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است بسته حمایتی نژاد مرغ آرین را با رویکرد ارتقای نرخ پذیرش آن در واحدهای پرورش طیور و همچنین بسته حمایتی نژادهای بومی دام های سبک و سنگین و آبریان را ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، تدوین و نسبت به اجرای آنها اقدام نماید.

تبصره ۴- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری مکلف است با استفاده از ظرفیت شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری، شرکت های دانش بنیان و فناور موضوع ماده (۲) این آیین نامه را مورد حمایت قرار دهد.

تبصره ۵- سازمان امور اراضی و سازمان منابع طبیعی و آبخیزداری کشور بر اساس قانون جامع حدنگار - مصوب ۱۳۹۳- با همکاری سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظفند ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، با استفاده از ظرفیت شرکت های دانش بنیان در زمینه شناسایی و توقف تغییر کاربری غیرمجاز در اراضی کشاورزی و منابع طبیعی به صورت هوشمند اقدام نمایند.

ماده ۳- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، ساختار و وظایف سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی (تات) را با رویکرد دانش بنیان و فناور کردن بخش کشاورزی و منابع طبیعی و با رعایت مفهوم پارک علم و فناوری برای طی تشریفات قانونی تصویب در شورای عالی اداری به سازمان امور اداری و استخدامی کشور ارایه نماید.

ماده ۴- سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی در راستای پاسخگویی به اولویت های بخش کشاورزی مکلف است ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، با همکاری وزارت علوم، تحقیقات و فناوری، با اصلاح آیین نامه ترفیع و ارتقای مرتبه اعضای هیئت علمی فعال در بخش کشاورزی و منابع طبیعی در چهارچوب قوانین و مقررات با اعطای امتیازاتی از جمله تشکیل شرکت های دانش بنیان و فرصت های مطالعاتی مزرعه و طبیعت محور، مشارکت اعضای هیئت علمی را در دانش بنیان کردن تولید تقویت نماید. وزارت علوم، تحقیقات و فناوری نیز مکلف است ظرف

مدت یاد شده نسبت به ارایه ساز و کار اجرای فرصت های مطالعاتی مزرعه و طبیعت محور ویژه اعضای هیئت علمی دانشگاه ها و دانشکده های کشاورزی اقدام نماید.

ماده ۵- وزارت جهاد کشاورزی موظف است با اخذ مجوز از وزارت علوم، تحقیقات و فناوری در راستای توسعه زیست بوم فناوری بخش کشاورزی، منابع طبیعی و غذا، پارک های علم و فناوری و مزارع و دهکده های نوآوری را با تکیه بر زیرساخت های موجود در بخش های مختلف از جمله سازمان تحقیقات، آموزش و ترویج کشاورزی با همکاری شرکت های دانش بنیان تأمین و راه اندازی نموده و مورد حمایت قرار دهد.

ماده ۶- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات از طریق شرکت های دانش بنیان و کسب و کارهای دیجیتال (رقومی) نسبت به راه اندازی کارور (اپراتور) های هوشمند خدمات کشاورزی با بکارگیری فناوری های نوظهور نظیر تحلیل کلان داده ها، اینترنت اشیا، اتاق وضعیت پردازش تصویری اطلاعات کشاورزی و تحلیل داده های اقتصادی کشاورزی و هوش مصنوعی اقدام نماید. دستورالعمل این ماده ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط وزارتخانه های جهاد کشاورزی و ارتباطات و فناوری اطلاعات تهیه و جهت تصویب به کارگروه ویژه اقتصاد دیجیتال موضوع تصویب نامه شماره ۱۳۳۳۱۳/ت/۵۹۳۶۹-ه مورخ ۱۱/۱۰/۱۴۰۰ ارایه می شود.

ب- افزایش بهره وری از طریق تولید دانش بنیان

ماده ۷- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با کمک سازمان نظام مهندسی کشاورزی و منابع طبیعی، از طریق عملیاتی سازی سهم بری دانش از تولید کشاورزی (سدات) بسترهای نفوذ دانش و فناوری در بخش کشاورزی و در نتیجه ارتقای بهره وری کشاورزی را با اولویت مزارع کوچک مقیاس عملیاتی کند به گونه ای که هر سال بیست درصد (۲۰٪) تحت پوشش این طرح قرار گیرد. دستورالعمل نحوه بهره مندی از سهم دانش در تولید کشاورزی ظرف سه ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه، توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و ابلاغ می شود.

ماده ۸- وزارت جهاد کشاورزی مجاز است در چهارچوب قوانین و مقررات به کسب و کارهای کشاورزی که با استفاده از فناوری و نهاده های فناورانه کشاورزی، موجبات ارزان سازی تولید محصولات کشاورزی اساسی را از طریق ارتقای بهره وری فراهم می آورند، بر اساس قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی - مصوب ۱۳۸۹- یارانه مستقیم بهره وری پرداخت کند. دستورالعمل نحوه پرداخت این یارانه توسط وزارت جهاد کشاورزی ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تهیه و ابلاغ می شود.

ماده ۹- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است برنامه کلان مدیریت تلفیقی آفات و بیماری های گیاهی و مدیریت تغذیه تلفیقی را با هدف اجرا در پنجاه درصد (۵۰٪) اراضی زراعی و باغی کشور طی سه سال اجرایی نماید. دستورالعمل اجرایی این ماده ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی تهیه و ابلاغ می شود.

ماده ۱۰- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور، طرح نمونه (پایلوت) تکمیل زنجیره ارزش نان را با بکارگیری فناوری های نوین و ارتقای بهره وری، کاهش ضایعات و افزایش کیفیت و غنی سازی را در یکی از شهرهای منتخب کشور برنامه ریزی و اجرا نماید. برنامه اجرایی این ماده، ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط وزارت جهاد کشاورزی با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور تهیه و ابلاغ می شود.

پ- ارتقای توان و تاب آوری کشور در کالاهای اساسی

ماده ۱۱- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است در طول یک دوره چهار ماهه سیاست های لازم جهت حمایت از برنامه کشت متناسب با نیاز کشور و شرایط اقلیم هر منطقه با تأکید بر تنوع بخشی دانه های روغنی و ترویج کشت های جدید از جمله کاملینا، کینوا، خارشتر، سالیکورنیا و جایگزینی ذرت با کشت سورگوم دانه ای را تدوین و با بهره گیری از ظرفیت قانون افزایش بهره وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی - مصوب ۱۳۸۹- در اعمال مشوق ها و حمایت از ایجاد شرکت های پشتیبان تولید در حوزه فنی، حقوقی، مالی و بازاریابی و با استفاده از ظرفیت کشاورزی قراردادی و تکمیل طرح (پروژه) (۵۵۰) هزار هکتاری خوزستان و ایلام و نیز زهکشی اراضی شمال، نرخ وابستگی کشور به روغن خوراکی و نیاز به خوراک دام و طیور و آبریان را کاهش دهد.

تبصره ۱- سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه های امور اقتصادی و دارایی، نفت و جهاد کشاورزی موظفند در خصوص تکمیل طرح (پروژه) (۵۵۰) هزار هکتاری خوزستان و ایلام و اجرای طرح (پروژه) زهکشی اراضی شمال کشور در چهارچوب قانون بودجه ۱۴۰۱ کل کشور به ویژه بند (ی) تبصره (۱) قانون مذکور ظرف سه سال برنامه ریزی و اقدام نمایند.

تبصره ۲- شرکت های بازرگانی دولتی ایران و پشتیبانی امور دام کشور و سازمان مرکزی تعاون روستایی کشور موظفند در خصوص تولید قراردادی برای تأمین کالاهای اساسی با استفاده از امکانات مالی و تسهیلاتی در اختیار اقدام نمایند به نحوی که ظرف سه سال تمام تولید کشور تحت پوشش طرح کشاورزی قراردادی قرار گیرد.

ماده ۱۲- وزارت جهاد کشاورزی مجاز است در راستای جهاد خودکفایی کالاهای اساسی و نهاده های دام و طیور و با رعایت قوانین و مقررات و تأمین کالاهای اساسی مورد نیاز کشور و عدم اختلال در آن و نیز رعایت اصل برابری و عدم تبعیض در طول یک دوره چهارساله، به واردکنندگان به ازای هر پنج هکتار انعقاد قرارداد تولید داخلی این گونه کالاهای و نهاده ها، معادل تولید دو و نیم هکتار مجوز واردات صادر نماید.

ماده ۱۳- در راستای حمایت از تولید کالاهای اساسی کشاورزی و به منظور افزایش ضریب نفوذ بیمه و کاهش خطر (ریسک) تولید، صندوق بیمه کشاورزی موظف است تخفیف ویژه ای را بر اساس اساسنامه صندوق مزبور برای سهم کشاورز از حق بیمه در نظر بگیرد. دستورالعمل شرایط تخفیف، توسط صندوق بیمه کشاورزی ظرف یک ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه تدوین و ابلاغ می شود. همچنین وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با استفاده از ظرفیت صندوق یاد شده، ساز و کار بیمه محصولات فناورانه به ویژه عملیات اجرایی پرورش ماهیان دریایی، پرورش شیلات متراکم و محصولات گواهی شده کشت بافتی را پیش بینی نماید. دستورالعمل اجرایی این موضوع ظرف دو ماه از تاریخ ابلاغ این آیین نامه توسط صندوق مذکور و با همکاری معاونت علمی و فناوری رییس جمهور تدوین و ابلاغ می گردد.

ماده ۱۴- به منظور حمایت از کشاورزی قراردادی، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است ساز و کار لازم برای پذیرش اسناد مربوط به کشاورزی قراردادی توسط مجریان بخش خصوصی / تعاونی و تولیدکنندگان نهاده ها، کالاهای و فرآورده های کشاورزی را به عنوان وثیقه و ضمانت پرداخت تسهیلات توسط شبکه بانکی کشور را تدوین و به بانک ها و مؤسسات اعتباری ابلاغ نماید.

تبصره - ساز و کار تنظیم شده برای شرکت ها و مؤسسات دولتی طرف خرید قراردادی نهاده ها و محصولات کشاورزی باید به گونه ای باشد که بانک های عامل ضمانت دولت را به عنوان وثیقه بپذیرند.

ماده ۱۵- وزارت جهاد کشاورزی مکلف است با همکاری ستاد اجرایی فرمان حضرت امام (ره) و با حمایت از بکارگیری محصولات دانش بنیان سازگار با دیمزارها و ظرفیت صندوق حمایت از توسعه دیمزارهای کشور، برنامه افزایش بهره وری در دیمزارها را در سال زراعی ۱۴۰۲ - ۱۴۰۱ به دو برابر سطح هدف گذاری در دیمزارهای موجود کشور ارتقا دهد. همچنین وزارت جهاد کشاورزی مکلف است برنامه احیا، بهبود و غنی سازی مراتع را با استفاده از ظرفیت شرکت های دانش بنیان تدوین و اجرا نماید.

ماده ۱۶- وزارت جهاد کشاورزی موظف است در چهارچوب قوانین و آیین نامه های ذی ربط، دستورالعمل واردات بذر را به نحوی تنظیم نماید که ارقام وارداتی به ارقام دورگه (هیبرید) محدود شده و همچنین مدت زمان ماندگاری ارقام وارداتی دورگه (هیبرید) در فهرست ملی ارقام گیاهی ایران نیز حسب نوع محصول، محدود و مشروط به تولید آن در داخل گردد.

ت- توسعه زنجیره محصولات دانش بنیان

ماده ۱۷- به منظور افزایش کارایی محیط های تحقیقاتی دولتی و حذف رقابت با بخش خصوصی و حمایت از سرمایه گذاری بخش خصوصی در احیا و تجاری سازی نهاده های فناورانه به ویژه واکسن های دام، طیور و آبزیان، وزارت جهاد کشاورزی مکلف است زمینه مشارکت حداکثری بخش خصوصی را فراهم نماید.

ماده ۱۸- به منظور تحقق ارتقای بهره‌وری هدف‌گذاری شده در این آیین‌نامه، کارگروه (کمیته) بهره‌وری وزارت جهاد کشاورزی مکلف است شاخص‌های بهره‌وری متناسب را تا پایان اردیبهشت سال ۱۴۰۱ به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه و به تأیید سازمان مذکور برساند. کارگروه (کمیته) بهره‌وری وزارت جهاد کشاورزی مکلف است هر سه ماه یک بار گزارش اقدامات و عملکرد شاخص‌های بهره‌وری را به سازمان ملی بهره‌وری ایران ارائه و این سازمان پس از بررسی و تأیید گزارش ارتقای بهره‌وری مربوط به این آیین‌نامه را به سازمان برنامه و بودجه کشور جهت تخصیص اعتبار ارائه نماید.

ماده ۱۹- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بودجه لازم برای عملیاتی‌سازی این آیین‌نامه را در چهارچوب قانون بودجه کشور تأمین و در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار دهد.